

UCHWAŁA NR IX/74/2019
RADY GMINY W JASTRZĘBIU
z dnia 3 września 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Jastrzęb na lata 2017 - 2020 z perspektywą do roku 2024”
za lata 2017 – 2018**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019 poz. 1396) Rada Gminy w Jastrzębiu uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się *Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017 - 2020 z perspektywą do roku 2024” za lata 2017 – 2018* stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Jastrzębiu
Sławomir Binkowski

*Załącznik do Uchwały Nr IX/74/2019
z dnia 03.09.2019 r.
Rady Gminy w Jastrzębiu*

Raport z wykonania
„Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Jastrzęb
na lata 2017-2020
z perspektywą do roku 2024”
za lata 2017-2018

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
1.1. Cel przygotowania „Raportu...”	4
1.2. Podstawa sporządzenia „Raportu...”	4
1.3. Numer i data Uchwały Rady Gminy w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb”	4
1.4. Okres, jaki obejmuje „Raport...”	4
1.5. Autor „Raportu...”	4
2. Charakterystyka Gminy Jastrzęb w latach 2017-2018	5
2.1. Demografia.....	5
2.2. Mieszkalnictwo.....	6
2.3. Gospodarka	6
2.4. Infrastruktura techniczna.....	7
2.5. Działalność Urzędu Gminy w latach 2017 i 2018	8
3. Stan środowiska w Gminie Jastrzęb w latach 2017-2018	10
3.1. Powietrze.....	10
3.2. Hałas.....	12
3.3. Promieniowanie elektromagnetyczne	13
3.4. Wody powierzchniowe.....	13
3.5. Wody podziemne	17
3.6. Gospodarka odpadami.....	20
3.7. Gleby	23
3.8. Przyroda	23
4. Cele i zadania zapisane w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”	25
5. Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” w latach 2017 i 2018	26
6. Wskaźniki realizacji zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” w latach 2017 i 2018	32
7. Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska poniesione w latach 2017-2018 przez Gminę Jastrzęb.....	34
8. Podsumowanie	35

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania „Raportu...”

Celem przygotowania niniejszego Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” za lata 2017-2018 jest:

- wywiązanie się z obowiązku ustawowego,
- przedstawienie stanu środowiska w okresie sprawozdawczym - w latach 2017-2018,
- przedstawienie postępów w realizacji każdego z zadań zapisanych w w/w programie,
- określenie w jakim stopniu udało się przedsięwzięcia przyjęte w programie ochrony środowiska zrealizować do dnia 31 grudnia 2018r.,
- sformułowanie wniosków.

1.2. Podstawa sporządzenia „Raportu...”

Obowiązek sporządzania raportów z wykonania programów ochrony środowiska przez organ wykonawczy samorządu, wynika z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami Wójt Gminy Jastrzęb przedstawia raport Radzie Gminy, a po przyjęciu przez Radę Gminy przekazuje Zarządowi Powiatu.

1.3. Numer i data Uchwały Rady Gminy w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb”

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” przyjęty został Uchwałą Rady Gminy Jastrzęb Nr XXII/157/2016 z dnia 25 listopada 2016 roku.

1.4. Okres, jaki obejmuje „Raport...”

Przedmiotowy „Raport...” obejmuje okres od 01.01.2017 roku do dnia 31.12.2018 roku.

1.5. Autor „Raportu...”

Raport z „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” za lata 2017-2018 został wykonany na zlecenie Wójta Gminy Jastrzęb przez firmę:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik
26-200 Końskie ul. Polna 72
tel./fax: (41) 372 49 75
e-mail: basz@post.pl

2. Charakterystyka Gminy Jastrzęb w latach 2017-2018

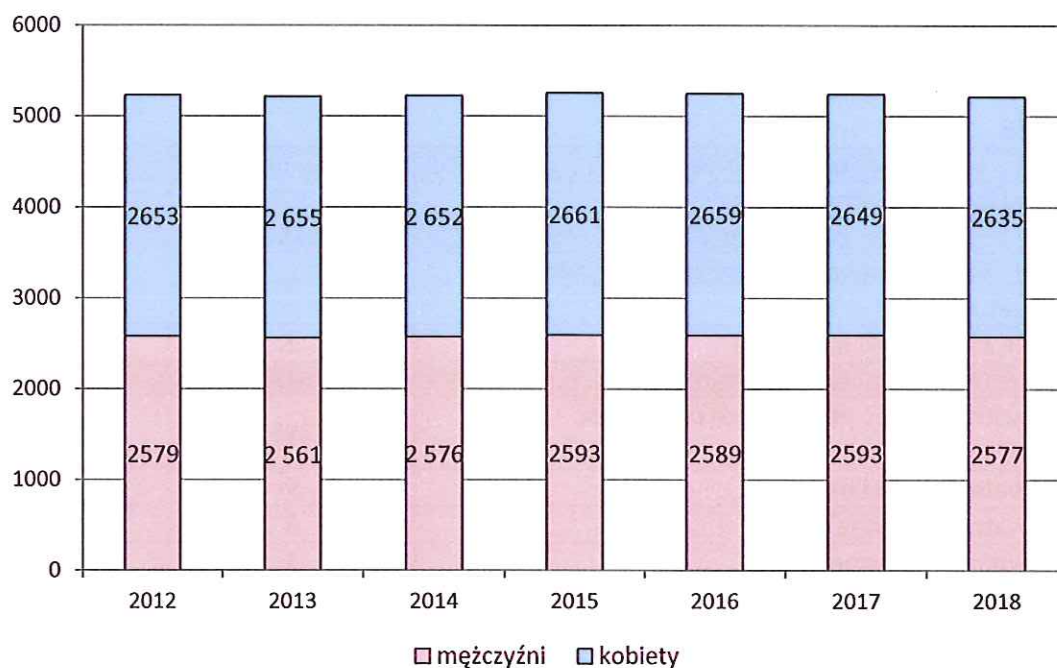
2.1. Demografia

Ludność na terenie gminy Jastrzęb w okresie sprawozdawczym w latach 2017 i 2018

Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018
Ludność ogółem	5 242	5 212
Mężczyźni	2 593	2 577
Kobiety	2 649	2 635
Przyrost naturalny w osobach	-15	-3
Saldo migracji w osobach	9	-33
Gęstość zaludnienia (osób/1km ²)	96	96
Ludność w wieku przedprodukcyjnym w osobach (w %)	1 044 (19,9)	1 032 (19,8)
Ludność w wieku produkcyjnym w osobach (w %)	3 321 (63,4)	3 283 (63,0)
Ludność w wieku poprodukcyjnym w osobach (w %)	877 (16,7)	897 (17,2)

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, 2017,2018

Struktura ludności w gminie Jastrzęb w latach 2017-2018

2.2. Mieszkalnictwo

Budownictwo mieszkaniowe na terenie gminy w okresie sprawozdawczym 2017

Wyszczególnienie	Rok 2017
Zasoby mieszkaniowe ogółem	
Zasoby mieszkaniowe (szt.)	1735
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w m ²)	140 140
Izby	6 669
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)	80,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (m ²)	26,7
Nowe mieszkania oraz budynki niemieszkalne	
Mieszkania oddane do użytkowania (szt.)	38
Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania (w m ²)	4 785
Wypożyczenie mieszkań	
Mieszkania wyposażone w wodociąg (szt.)	1 591
Mieszkania wyposażone w ustęp spłukiwany (szt.)	1 319
Mieszkania wyposażone w łazienkę (szt.)	1 230
Mieszkania wyposażone w centralne ogrzewanie (szt.)	1 146

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, 2017, (brak danych za 2018r.)

2.3. Gospodarka

Gospodarka na terenie gminy Jastrzęb (liczba podmiotów gospodarczych) w latach 2017 i 2018

Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	358	377
Sektor publiczny ogółem	11	10
Sektor publiczny – państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	7	7
Sektor publiczny – spółki handlowe	1	0
Sektor prywatny ogółem	345	363
Sektor prywatny - osoby prowadzące działalność gospodarczą	295	314
Sektor prywatny - spółki handlowe	9	9
Sektor prywatny - spółdzielnie	3	2
Sektor prywatny - fundacje	1	1
Sektor prywatny - stowarzyszenie i organizacje społeczne	13	12

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, 2017, 2018

2.4. Infrastruktura techniczna

Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina Jastrzęb jest zwodociągowana w 100%. Woda przeznaczona do zaopatrzenia ludzi ujmowana jest w całości z ujęć wód podziemnych:

- Jastrzęb
- Lipienice Górne
- Wola Lipieniecka Duża
- Śmiłów

Łączna długość rozdzielczej sieci wodociągowej wynosi 53,2 km (stan na koniec 2018r.) z przyłączami prowadzącymi do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w ilości 1436 szt. Przeciętne zużycie wody przyjmuje wartość około 24,0 m³/mieszkańca.

Zużycie wody z gospodarstw domowych w latach 2017 i 2018

Wyszczególnienie	2017	2018
Długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	53,2	53,2
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	1 416	1 436
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca (m ³)	22,4	24,0

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, 2017, 2018

Gmina Jastrzęb nie jest skanalizowana. Ścieki gromadzone są w bezodpływowych zbiornikach (1 320 szt. dane GUS, stan na 31.12.2017r.) i wywożone do najbliższych oczyszczalni ścieków komunalnych. Ponadto na terenie gminy funkcjonują przydomowe oczyszczalnie ścieków (34 szt. dane GUS, stan na 31.12.2017r.).

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy gospodarstwa domowe posiadają indywidualne źródła ciepła (piece lub kotłownie domowe), bazujące głównie na paliwie węglowym. W obiektach użyteczności publicznej istnieją lokalne kotłownie, paliwem jest węgiel, olej opałowy i gaz bezprzewodowy.

Zaopatrzenie w gaz

Gmina Jastrzęb nie jest zgazyfikowana. Do celów bytowych mieszkańcy używają gazu w butlach.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Przez teren gminy przebiegają linie energetyczne przesyłowe:

- wysokiego napięcia 220kV relacji Rożki – Tarnów
- wysokiego napięcia 110kV relacji Rożki – Skarżysko

Odbiorcy energii elektrycznej z terenu gminy Jastrzęb zasilani są 3 liniami napowietrznymi średniego napięcia 15kV z GPZ 110/115kV w Szydłowcu relacji: Szydłowiec – Śmiłów, Szydłowiec – Sadek oraz Szydłowiec – Orońsko.

System komunikacyjny

Sieć komunikacyjną drogową gminy tworzą: droga krajowa 7 relacji Gdańsk - Warszawa – Radom - Kraków – Chyżne, droga wojewódzka nr DW727 Klwów - Przysucha – Szydłowiec – Wierzbica o długości 8,7 km, 4 odcinki dróg powiatowych o łącznej długości 16,27 km oraz drogi gminne.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa zelektryfikowana Warszawa – Radom – Kielce – Kraków (o dł. trasy na terenie gminy – 3,6 km).

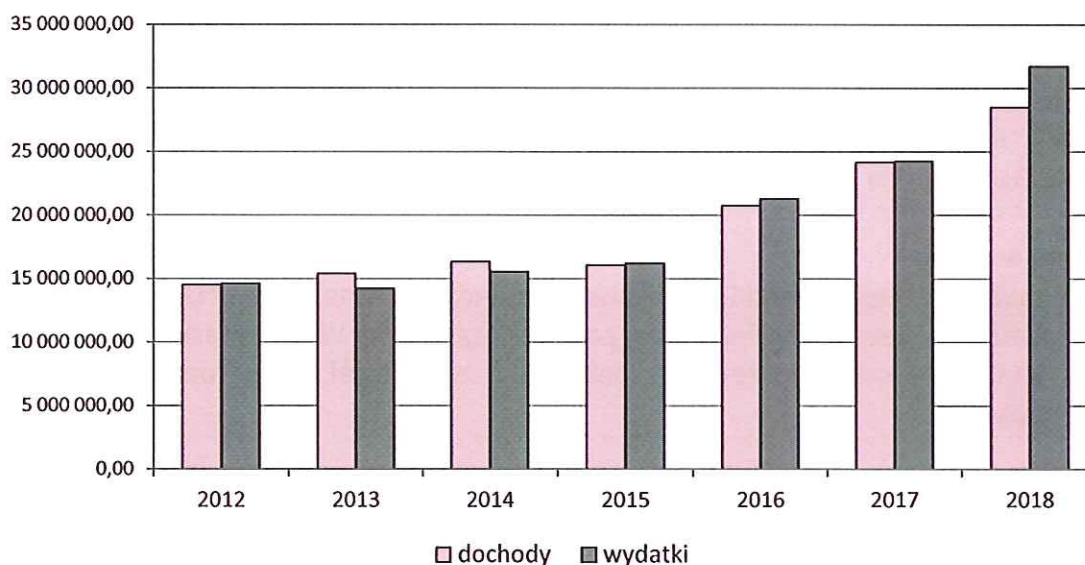
2.5. Działalność Urzędu Gminy w latach 2017 i 2018

Dochody i wydatki budżetu gminy Jastrzęb w latach 2017 i 2018 (w zł)

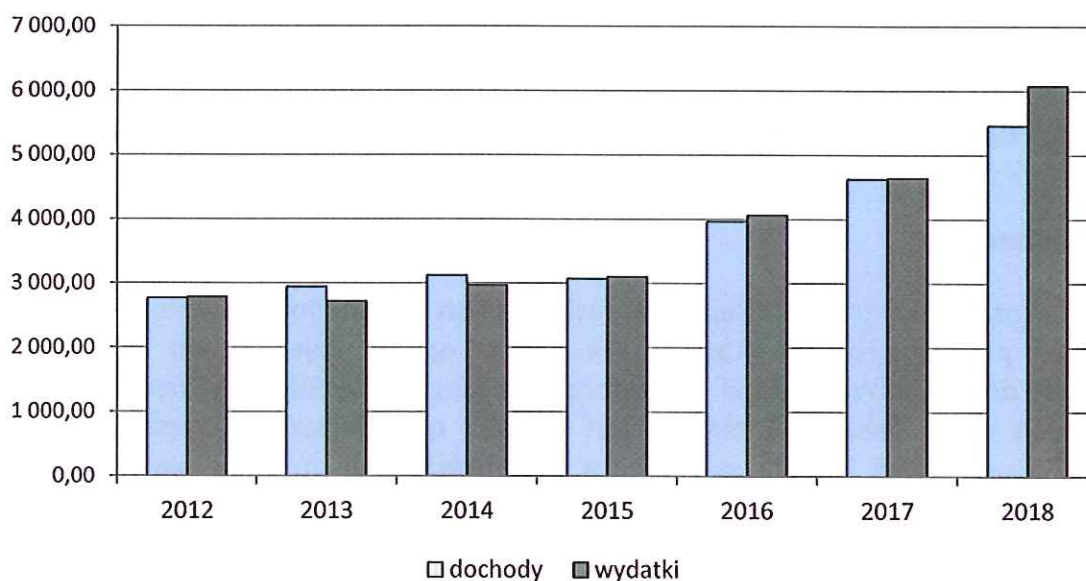
Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018
Dochody ogółem	24 163 805,15	28 481 172,89
Dochody na 1 mieszkańca	4 626,42	5 459,30
Wydatki ogółem	24 240 872,41	31 688 747,37
Wydatki na 1 mieszkańca	4 641,18	6 074,13

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, 2017,2018

Porównanie dochodów i wydatków gminy Jastrzęb w latach 2012-2018

Dochody i wydatki gminy Jastrzęb w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2012-2018

Podsumowując - w analizowanym okresie liczba ludności gminy Jastrzęb nie ulega większym wahaniom. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym maleje, natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym rośnie, co świadczy o starzeniu się społeczeństwa. Sytuacja mieszkaniowa ludności gminy ulega systematycznej poprawie, jest to wynikiem przyrostu nowych mieszkań o wyższym standardzie w zabudowie prywatnej. Średnia wielkość jednego mieszkania wynosi 80,8 m². Statystyczny mieszkaniec gminy ma do swojej dyspozycji 26,7 m² powierzchni mieszkaniowej. Systematycznie wzrasta dochód na 1 mieszkańca – w 2018r. wyniósł 5 459,30 zł.

3. Stan środowiska w Gminie Jastrzęb w latach 2017-2018

Stan środowiska przedstawiono w oparciu o dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych, a także dane Urzędu Gminy Jastrzęb.

3.1. Powietrze

Ocena jakości powietrza i obserwacja zachodzących zmian dokonywana jest corocznie w ramach państwowego monitoringu. Na terenie całego województwa mazowieckiego oceny tej dokonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie (do dnia 31.12.2018 r.), w obszarze czterech stref badania tj.: aglomeracja warszawska, miasto Radom, miasto Płock i strefa mazowiecka. Klasyfikacji stref dokonuje się oddzielnie dla dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia oraz ze względu na ochronę roślin. Od dnia 1 stycznia 2019r. oceny jakości powietrza dokonuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów: dopuszczalnego, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031). Wynikiem oceny jest zaliczenie strefy pod względem wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z poniższych klas:

- klasa A (D1) – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych (D1),
- klasa C (D2) – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych (D2).

Zaliczenie strefy do określonej klasy wiąże się z koniecznością podjęcia konkretnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub utrzymania jego jakości na niezmiennym poziomie.

W celu scharakteryzowania stanu aktualnego w zakresie jakości powietrza atmosferycznego odniesiono się do ogólnej oceny jakości powietrza prezentowanej przez WIOŚ w Warszawie dla obszaru strefy mazowieckiej PL 1404. Strefa badania jest rozległa i obejmuje m.in. przedmiotowy obszar gminy Jastrzęb.

Ocenę stanu powietrza atmosferycznego przeprowadzono w oparciu o dostępne dane za lata 2017-2018 pochodzące z opracowania WIOŚ i GIOŚ pt.: „Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie mazowieckim”. Raporty za lata 2017, 2018.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk) – WIOŚ Warszawa

Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
		SO ₂	NO ₂	PM10	Pb ³⁾	C ₆ H ₆	CO	As ³⁾	Cd ³⁾	Ni ³⁾	BaP ³⁾	PM2,5 ¹⁾	PM2,5 ²⁾	O ₃	O ₃
PL1404	2017	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	C1	A	D2
	2018	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	C1	A	D2

¹⁾wg poziomu dopuszczalnego faza I, ²⁾według poziomu dopuszczalnego faza II, ³⁾wg poziomu docelowego, ³⁾według poziomu celu długoterminowego

Klasyfikacja strefy mazowieckiej według parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin – WIOŚ Warszawa

Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
		SO ₂	NO _x	O ₃ (według poziomu docelowego)	O ₃ (według poziomu długoterminowego)
PL1404	2017	A	A	A	D2
	2018	A	A	A	D2

Wyniki klasyfikacji strefy mazowieckiej w latach 2017-2018 przedstawiają się następująco:

- ze względu na ochronę zdrowia dla zanieczyszczeń takich jak dwutlenek azotu (NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), benzen (C₆ H₆), ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd), nikiel (Ni), tlenek węgla (CO) strefę zaliczono do klasy A. Oznacza to, że w obszarze strefy standardy imisyjne dla tych zanieczyszczeń zostały dotrzymane. Natomiast dla opadu pyłu PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu strefa mazowiecka zaliczana jest do klasy C, co oznacza niedotrzymanie unormowanych poziomów. Dla ozonu notuje się przekroczenia w zakresie celu długoterminowego. Za prawdopodobne przyczyny tego zjawiska uznać należy przede wszystkim procesy spalania paliw w celach energetycznych i technologicznych oraz komunikacyjnych.

- ze względu na ochronę roślin przekroczenia notuje się dla ozonu.

Przedstawione informacje dotyczą podstawowych zanieczyszczeń powietrza w skali całej strefy badania i stanowią wyłącznie punkt wyjścia do oceny jakości powietrza w obszarze gminy. Stan powietrza w ujęciu lokalnym zależy od charakteru zainwestowania terenu, wielkości i gęstości źródeł emisji, jak również od ilości ładunków napływających z terenów sąsiednich.

Na terenie gminy głównymi arteriami powodującymi zwiększoną emisję liniową są: droga krajowa nr 7 (Gdańsk - Warszawa – Radom - Kraków – Chyżne), droga wojewódzka nr DW727 (Klwów - Przysucha – Szydłowiec – Wierzbica) oraz drogi powiatowe i gminne.

Emisja niska - powierzchniowa - pochodzi z lokalnych kotłowni i pieców węglowych używanych w indywidualnych gospodarstwach domowych. W wielu gospodarstwach spala się różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być

źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach. Głównym paliwem w lokalnych kotłowniach jest węgiel o różnej jakości i różnym stopniu zasyarczenia.

Zaopatrzenie w ciepło na terenie gminy Jastrzęb realizowane jest za pomocą rozproszonych indywidualnych źródeł ciepła małych mocy w postaci wbudowanych kotłowni centralnego ogrzewania lub pieców – źródła te należą do indywidualnych mieszkańców i zaspokajają wyłącznie potrzeby własne.

Zgodnie z Programem Ochrony Powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu (Uchwała nr 98/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 r.) gmina Jastrzęb nie została wskazana jako obszar przekroczeń dopuszczalnej wartości stężenia 24-godzinnego pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu.

W Programie Ochrony Powietrza dla strefy mazowieckiej, do której należy gmina Jastrzęb określono działania zmierzające do ograniczenia zanieczyszczeń powietrza, w tym następujące działania w zakresie ograniczania emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno-bytowej i technologicznej):

- rozbudowa centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą,
- zmiana paliwa na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej, względnie indywidualnych źródeł energii odnawialnej,
- zmniejszanie zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez ograniczanie strat ciepła - termomodernizacja budynków,
- ograniczanie emisji z niskich rozproszonych źródeł technologicznych,
- zmiana technologii i surowców stosowanych w rzemiośle, usługach i drobnej wytwórczości wpływająca na ograniczanie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5}.

Podstawowym narzędziem wspomagającym proces redukcji niskiej emisji może być gminna polityka finansowa wspomagająca właścicieli mieszkań i lokali użytkowych zdecydowanych do zamiany ogrzewania węglowego na ogrzewanie proekologiczne. Gmina opracowała i przystąpiła do realizacji Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Jastrzęb na lata 2015-2020 (Uchwała Nr XII/84/2015 z dnia 27.11.2015 r.).

3.2. Hałas

Źródłem hałasu na terenie gminy Jastrzęb jest przede wszystkim komunikacja samochodowa oraz kolejowa. Drogami o największej uciążliwości są: droga krajowa nr 7 oraz droga wojewódzka Nr 727. Przez gminę Jastrzęb przebiega linia kolejowa relacji Warszawa – Kraków o znaczeniu krajowym. Natężenie hałasu kolejowego zależne jest od natężenia ruchu pojazdów szynowych na tej trasie.

Ocena stanu akustycznego środowiska prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, a realizowana jest przez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak pozwolenia, programy ochrony środowiska (w tym programy ochrony przed hałasem).

Na terenie województwa mazowieckiego badania w zakresie klimatu akustycznego przeprowadza WIOŚ w Warszawie (do dnia 31.12.2018r.). Od dnia 1 stycznia 2019 r. obowiązek ten przejmuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Pomiary hałasu komunikacyjnego na terenie województwa mazowieckiego przeprowadzane były w większych miastach województwa oraz przy głównych drogach:

- w roku 2017 w 19 punktach pomiarowych.

Na terenie gminy Jastrzęb w latach 2017-2018 nie przeprowadzono pomiarów natężenia hałasu.

Badania monitoringowe hałasu prowadzone w ostatnich latach przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie wykazują, że hałas komunikacyjny stanowi znaczącą uciążliwość, szczególnie przy drogach o dużym natężeniu ruchu.

Hałas emitowany przez przemysł, nie stanowi na terenie gminy dużej uciążliwości dla środowiska i ludzi. Możliwości izolowania oraz ograniczania tego typu hałasu powinno przyczynić się do poprawy klimatu akustycznego terenów przemysłowych.

3.3. Promieniowanie elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy PEM w środowisku określone są dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i dla miejsc dostępnych dla ludności. Promieniowanie elektromagnetyczne na terenie województwa mazowieckiego mierzone jest w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys., poniżej 50 tys. oraz na terenach wiejskich. W gminie Jastrzęb pomiary pól elektromagnetycznych w ostatnich latach nie były prowadzone.

W żadnym punkcie pomiarowym na terenie województwa nie odnotowano wartości przekraczającej dopuszczalną wartość składową elektryczną $E=7V/m$ określoną w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003r. Nr 192 poz. 1883).

W stosunku do przesyłowych linii elektroenergetycznych oraz obiektów z nimi związanych przyjmuje się, że:

- szkodliwy wpływ linii energetycznych o napięciu 110, 220 i 400 kV obejmuje strefę o szerokości od 12 do 25m od osi linii w obie strony,
- uciążliwość stacji transformatorowych zamyka się w granicach obiektu.

Uciążliwość masztów telefonii komórkowej mieści się w ich strefach ochronnych.

3.4. Wody powierzchniowe

Obszar gminy położony jest głównie w zlewni rzeki Radomki - lewego dopływu Wisły, natomiast niewielki obszar (część południowa gminy - rejon wsi Gąsawy Rządowe i Gąsawy Rządowe Niwy) należy do zlewni rzeki Iłżanki. Głównymi ciekami gminy jest Szabasówka oraz jej dwa dopływy Śmiłówka oraz dopływ z Kurkoci.

Na terenie gminy znajduje się wiele zbiorników wodnych, w tym największy w miejscowości Jastrzęb o powierzchni ok. 10 ha lustra wody.

Ocena jednolitych części wód została wykonana na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części

wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2016, poz. 1187) oraz wytycznych GIOŚ.

Na terenie gminy nie są prowadzone badania monitoringowe czystości wód powierzchniowych. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie wykonał ocenę potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego JCW „Szabasówka od Kobyłki do ujścia”, oceniając potencjał ekologiczny tej części wód jako umiarkowany; rzeka prowadzi wody złej jakości.

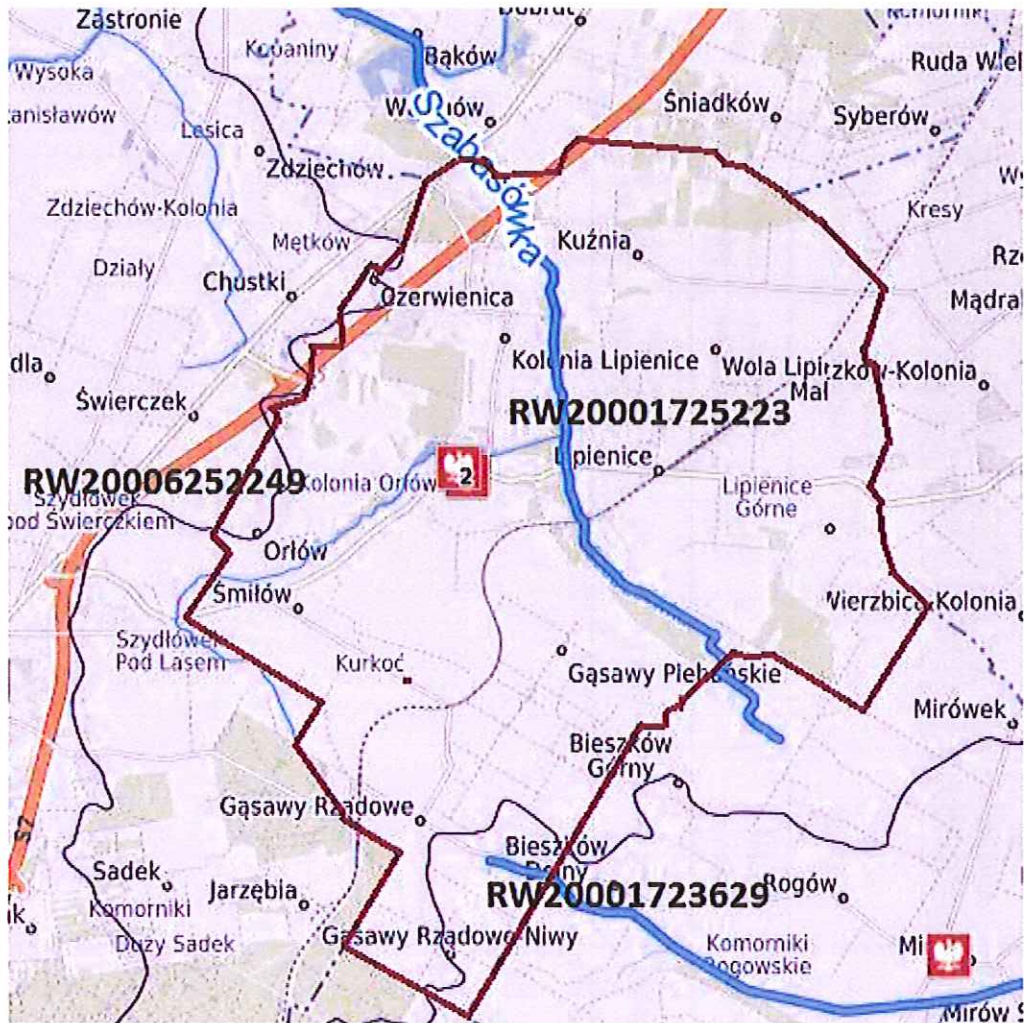
Ocenę stanu JCW badanych przedstawia poniższa tabela (WIOŚ, Ocena stanu jednolitych części wód rzecznych w roku 2017, w roku 2018 nie prowadzono badań rzeki Szabasówki).

Nazwa jednolitej części wód/kod ocenianej JCW	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	STAN
Szabasówka od Kobyłki do ujścia/ PLRW 20006252249	Szabasówka-Mniszek	III	II	UMIARKOWANY	ZŁY

*PSD – poniżej stanu dobrego

W 2016 r. Rada Ministrów zatwierdziła *Aktualizację Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2016 poz. 1911). Planowanie w gospodarowaniu wodami ma zapewnić osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów zależnych od wody, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji i energii mogących negatywnie oddziaływać na wody oraz poprawę ochrony przeciwpowodziowej.

Lokalizacja gminy Jastrzęb w obrębie rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych

Źródło: polska.e-mapa.net (opracowanie własne)

Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych obejmujących teren gminy Jastrzęb

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja			Stan potencjału ekologicznego	Stan chemiczny	Aktualny stan	Cel stanu		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Krajowy kod JCWP rzecznych	Nazwa JCWP rzecznych	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW				Ekologiczne-go	Chemiczne-go	
RW20001725223	Szabasówka od źródeł do Kobyłki bez Kobyłki	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	poniżej dobrego	dobry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW20001723629	Iżanka do Małszyńca	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	poniżej dobrego	dobry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW20006252249	Kobyłka	Środkowej Wisły	obszar dorzecza Wisły	Warszawa	umiarkowany	dobry	zły	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona

Źródło: polska.e-mapa.net (opracowanie własne)

Monitoring wód powierzchniowych, zgodnie z zapisami art. 155a *Ustawy Prawo wodne* ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych. Ogólny stan Jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych uznano za zły (oznacza to, że poważnie zostały zmienione warunki naturalne i nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki flory i fauny). Celem środowiskowym dla wód tego obszaru jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

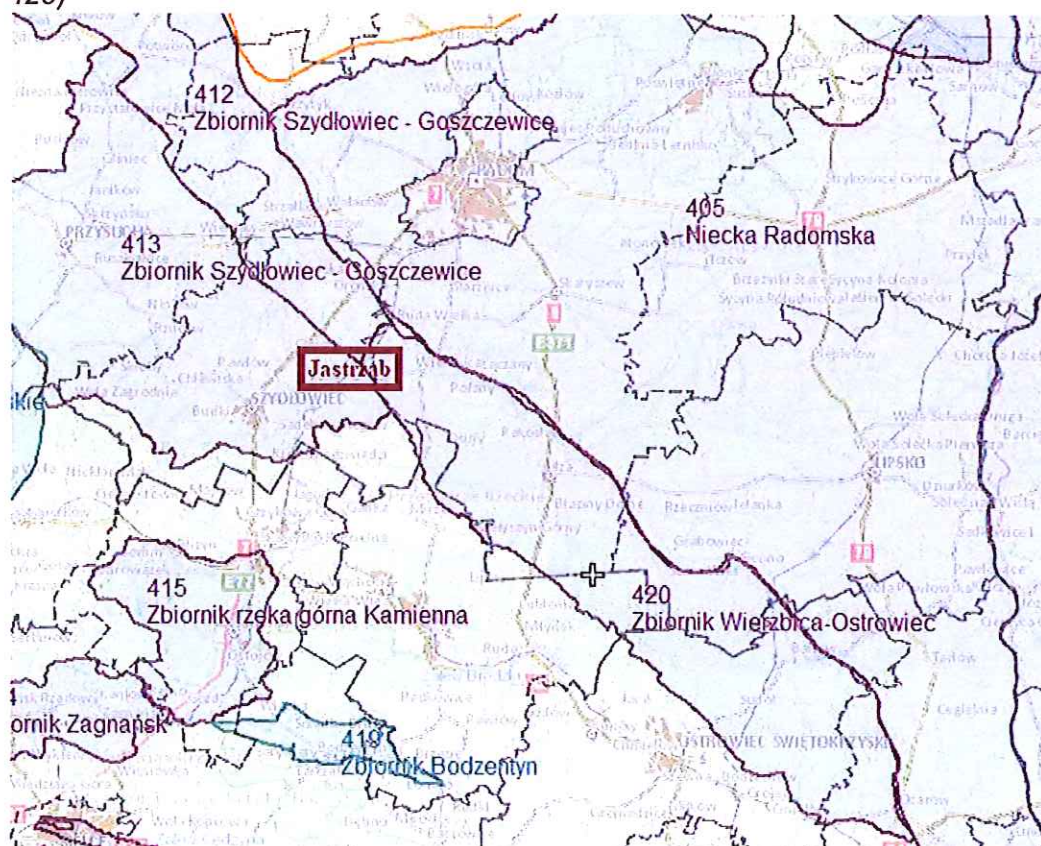
3.5. Wody podziemne

Na terenie gminy występują 3 poziomy wodonośne: górnourajski, środkowourajski i dolnourajski. Ponadto na terenie gminy wzdłuż doliny rzeki Szabasówki, na wysokości wsi Kolonia Lipienice - Wola Lipieniecka oraz w rejonie wsi Gąsawy Rządowe - Gąsawy Plebańskie występują wody w utworach czwartorzędu, stanowiąc użytkowy poziom wodonośny o stosunkowo niewielkiej zasobności.

Na terenie gminy znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

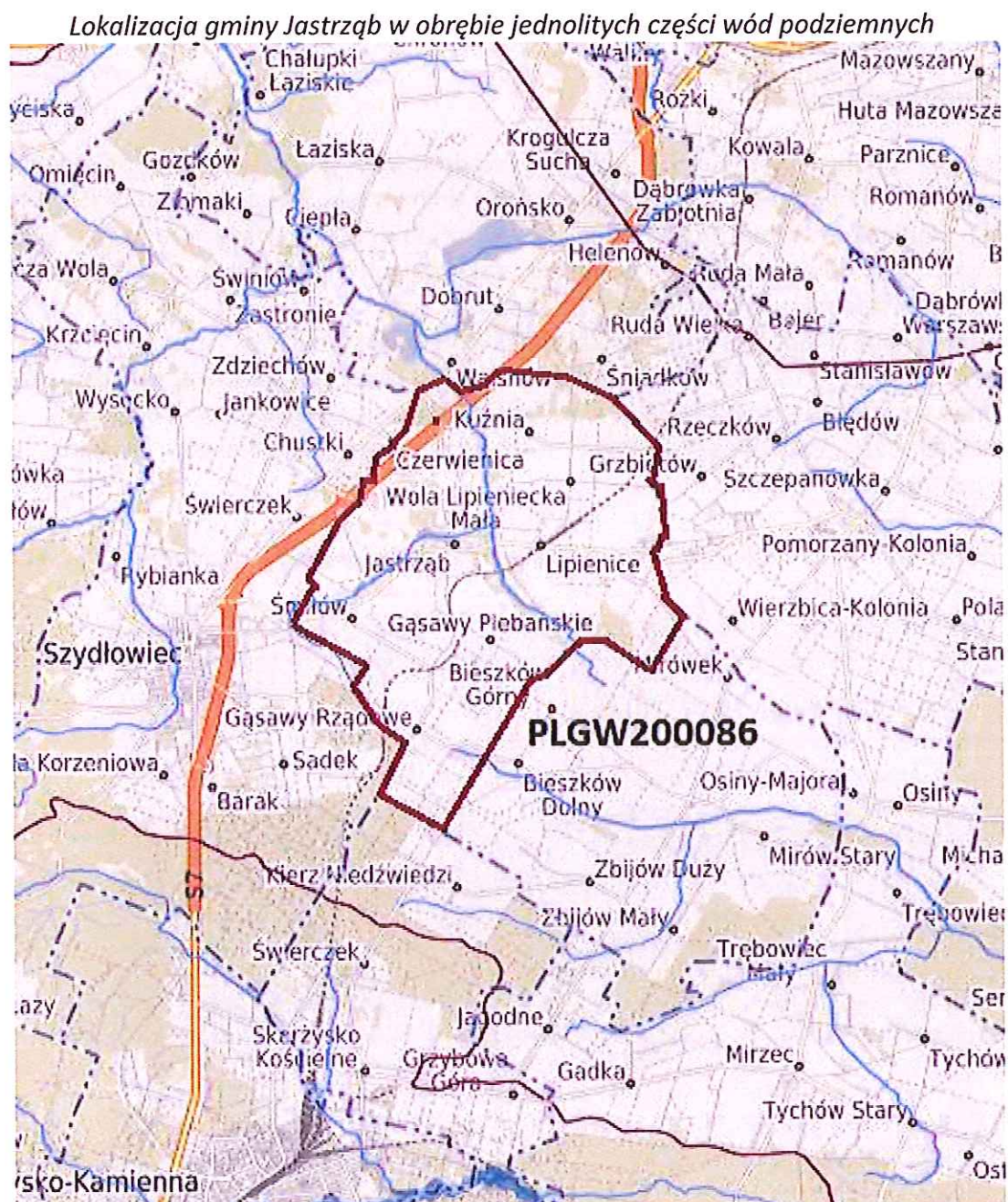
- GZWP Nr 412, 413 „Szydłowiec-Goszczewice” – zbiornik stanowią utwory porowoszczelinowe o miąższości 900-1000 m, o zasobach dyspozycyjnych 215 m³/dobę/km²,
- GZWP Nr 420 „Wierzbica-Ostrowiec” – zbiornik szczelinowo-krasowy, posiada zasoby dyspozycyjne ok. 1770 m³/h.

Lokalizacja gminy Jastrzęb względem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (Nr 413 i Nr 420)

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna; <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

Według map obrazujących granice jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), mapy dostępne na stronie Geoportal Otwartych Danych Przestrzennych (polska.e-mapa.net) teren inwestycji położony jest w regionie wodnym Wisły, w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych PLGW200086.

Źródło: polska.e-mapa.net (opracowanie własne)

Charakterystyka JCWPd obejmujących teren gminy Jastrzęb

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)	Lokalizacja			Stan		Ocena stanu	Cel stanu		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych
	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZSWG	chemiczny	ilościowy		chemicznego	ilościowego	
PLGW200086	Środkowej Wisty	Wista	Warszawa	dobry	staby	staby	dobry stan chemiczny	ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	zagrożona

Źródło: polska.e-mapa.net (opracowanie własne)

3.6. Gospodarka odpadami

Gmina Jastrzęb - Zgodnie z „Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027” należy do Regionu południowego w województwie mazowieckim w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Region ten jest wyliczony dla 777 809 mieszkańców i wyznaczono dla niego regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych dla tego regionu.

Instalacje regionalne do obsługi regionu południowego według „Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016-2021 z uwzględnieniem lat 2022-2027”

- Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych
 - Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych, ul. Witosa 94, 26-600 Radom, przepustowość części mechanicznej: 170 000 Mg/rok, przepustowość części biologicznej: 45 000 Mg/rok,
- Kompostownia odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji:
 - Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych, ul. Witosa 94, 26-600 Radom, zdolność przerobowa roczna wynosi 10 000 Mg/rok,
- Składowiska odpadów komunalnych
 - Składowisko odpadów w m. Radom-Wincentów, pojemność całkowita 4 000 000 m³, pojemność pozostała 1 013 619 m³,
 - Składowisko odpadów w m. Warka, gm. Warka, pojemność całkowita 1 325 808 m³, pojemność pozostała 30 139 m³.

Systemem zbierania odpadów zostali objęci wszyscy mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych m.in. sklepy, szkoły, przedsiębiorstwa, kościoły itp.

Odpady komunalne z terenu gminy Jastrzęb w latach 2017-2018 odbierane były przez firmy:

- 2017 r. - EKOM Maciejczyk Sp. J., ul. Zakładowa 29, 26-052 Nowiny
- 2018 r. – EKO-JAS., ul. Kasztanowa 21, 26-625 Garno.

Na terenie gminy Jastrzęb prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych (segregacja „u źródła”). Mieszkańcy gminy gromadzą je w oznakowanych, kolorowych workach z podziałem na frakcje:

- a) worek żółty - dla tworzyw sztucznych, drobnych opakowań metalowych i odpadów metalowych z napisem „METALE I TWORZYWA SZTUCZNE”;
- b) worek niebieski – dla papieru, makulatury, opakowań wielomateriałowych z napisem „PAPIER”;
- c) worek zielony – dla opakowań szklanych i stłuczki szklanej z napisem „SZKŁO”;
- d) worek brązowy z napisem „BIO” – dla odpadów zielonych i innych ulegających biodegradacji;
- e) worek przezroczysty z napisem „POPIÓŁ” – dla popiołu i żużlu z ogrzewania domów mieszkalnych
- f) worek przezroczysty z napisem „GRUZ” – dla gruzu pochodzącego z drobnych remontów

- g) worek przezroczysty z napisem „ODPADY NIEBEZPIECZNE” – dla opakowań po chemikaliach, rozpuszczalnikach, aerozolach, środkach ochrony roślin, olejach maszynowych, nawozach, lekach, przeterminowanych lekach, świetlówek, żarówek i innych powstających w gospodarstwach domowych.

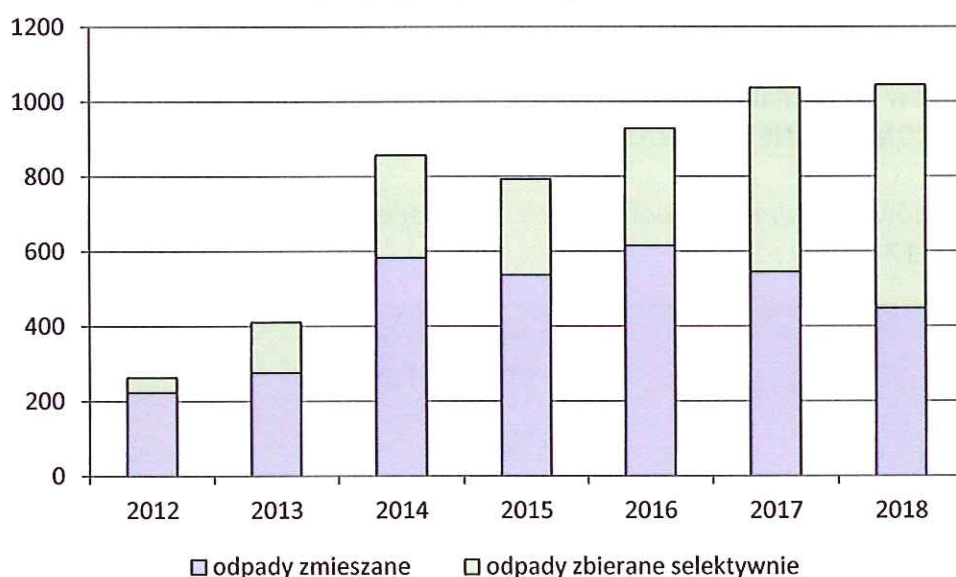
Do zbierania odpadów komunalnych zmieszanych obowiązują worki koloru czarnego z napisem „ODPADY KOMUNALNE ZMIESZANE” bądź pojemniki.

Rodzaje i ilość odpadów komunalnych odebranych i zagospodarowanych z terenu Gminy Jastrzęb z w latach 2017-2018

Rodzaj odpadów	Kod odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych[Mg]		Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
		Rok 2017	Rok 2018	
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	13,775	5,749	R3, R12
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	21,752	32,643	R3
Opakowania z drewna	15 01 03	-	0,022	R3, R12
Opakowania z metalu	15 01 04	3,167	7,927	R4
Opakowania wielomateriałowe	15 01 05	0,079	0,085	R3
Opakowania ze szkła	15 01 07	48,201	105,880	R5
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	20 01 99	221,62	185,49	R12
Zużyte opony	16 01 03	9,97	13,100	R12, R3
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	-	1,280	R5
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne)	20 03 01	543,92	447,700	R12
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	117,52	-	R12
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	17,16	-	R3
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	1,74	2,500	R12
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	34,80	28,520	R12
Papier i tektura	19 12 01	2,395	1,375	R3
Metale żelazne	19 12 02	0,49	0,703	R3
Metale nieżelazne	19 12 03	-	0,097	R3
Żuźle, popioły i pyły z kotłów	ex20 01 99	-	211,040	R5
Razem:		1 036,589	1 044,111	

*wg Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Jastrzęb za lata 2017 i 2018

Porównanie ilości zbieranych odpadów komunalnych zmieszanych i zbieranych selektywnie w latach 2012-2018 na terenie gminy Jastrzęb

Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów komunalnych z terenu Gminy Jastrzęb w latach 2017-2018

Rodzaj	Rok 2017		Rok 2018	
	Poziom dopuszczalny	Poziom osiągnięty	Poziom dopuszczalny	Poziom osiągnięty
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	max. 45%	36,65%	max. 40%	30,74%
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkła	min. 20%	21,82%	min. 30%	34,65%

*wg Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Jastrzęb za lata 2017 i 2018

W latach 2017-2018 Gmina Jastrzęb osiągnęła poziomy recyklingu odpadów komunalnych.

W celu efektywniejszego prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi gmina planuje utworzenie na swoim terenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), na terenie którego w okresie całego roku będzie można oddawać odpady wysegregowane z odpadów komunalnych w sposób selektywny. W budżecie gminy na 2018 r. zabezpieczono środki finansowe na budowę w miejscowości Jastrzęb Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Ponadto został złożony wniosek o dofinansowanie projektu pt.: „Budowa gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla gminy Jastrzęb” realizowanego w ramach RPO WM na lata 2014-2020. Oddanie PSZOK-u do użytku planowane jest na dzień 30 maja 2019 r.

Gmina posiada opracowany „Program usuwania azbestu z terenu gminy Jastrzęb” – Uchwała Rady Gminy w Jastrzębiu Nr V/26/2011 z dnia 26 kwietnia 2011r. w Gminie Jastrzęb. W 2010 roku przeprowadzona została na terenie gminy inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest – ilość zinwentaryzowana 3 888,482 Mg. Inwentaryzacja jest corocznie aktualizowana poprzez zgłoszenia od mieszkańców.

Od 2014 roku gmina Jastrzęb realizuje zadanie polegające na odbiorze od mieszkańców zdemontowanych płyt azbestowo – cementowych, w ramach Programu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie pn. „Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu na terenie województwa mazowieckiego”.

Dzięki aplikowaniu o środki finansowe z ogłaszanych przez WFOŚiGW w Warszawie programów gmina Jastrzęb w 2017 roku usunęła 130,80 Mg, a w roku 2018 – 121,00 Mg odpadów azbestowych.

Corocznie rozdysponowane są wśród mieszkańców broszury informacyjne dotyczące bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest.

3.7. Gleby

Na obszarze gminy dominują gleby o niskiej wartości produkcyjnej - gleby pseudobielicowe i gleby brunatne wylugowane. Przeważają gleby orne średniej i słabej jakości klas V i VI z niewielką ilością gleb klas III i IV.

Użytkowanie gruntów na terenie gminy wg danych GUS (ostatnie dane za rok 2014) przedstawia się następująco: użytki rolne ogółem 4 308 ha, w tym: 3 459 ha grunty orne, 98 ha sady, 442 ha łąki trwałe, 126 pastwiska trwałe, 171 grunty rolne zabudowane, i 12 ha grunty pod wodami. Grunty leśne zadrzewione i zakrzewione ogółem wynoszą 748 ha, grunty pod wodami 23 ha.

Gmina Jastrzęb należy do rejonów, gdzie dominują gleby o odczynie kwaśnym i bardzo kwaśnym, głównie w południowej części gminy (sołectwa Gąsawy Rządowe i Gąsawy Plebańskie). We wschodniej i północno-wschodniej części występują gleby lekko kwaśne, wąski pas przy wschodniej granicy zajmują gleby o odczynie obojętnym.

3.8. Przyroda

Lasy

Pod względem własności prawie 60% stanowią lasy prywatne. Wskaźnik lesistości dla gminy Jastrzęb wynosi 10,7% i jest niższy niż wskaźnik dla kraju (29,6%), dla województwa mazowieckiego (23,3%) oraz dla powiatu szydłowieckiego (32,8%).

Lesistość gminy Jastrzęb w latach 2017-2018

Wyszczególnienie	2017	2018
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem [ha]	587,51	586,51
Lesistość [%]	10,7	10,7
Lasy ogółem [ha]	584,86	583,86
Grunty leśne publiczne ogółem [ha]	235,51	235,51
Lasy publiczne ogółem [ha]	232,86	232,86
Grunty leśne prywatne [ha]	352,00	351,00
Lasy prywatne ogółem [ha]	352,00	351,00

Źródło – dane GUS

Obszary prawnie chronione

Na terenie gminy Jastrzęb znajdują się elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną: Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Przysusko-Szydłowieckie oraz jeden pomnik przyrody ożywionej.

Formy ochrony przyrody występujące na terenie gminy Jastrzęb

Nazwa obszaru	Status prawny
Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Przysusko-Szydłowieckie	Rozporządzenie Nr 40 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko-szydłowieckie (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 105 poz. 2947) Uchwała Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 27 lutego 2013r. poz. 2486)
Pomnik przyrody: dąb szypułkowy o średnicy 205cm (na wysokości 1,3m), wysokość 15m, znajdujący się w centralnej części miejscowości Jastrzęb– skwer przed Urzędem Gminy, działka nr ewid. 487/1	załącznik do Rozporządzenia nr 67 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008r.- Dz. U. Woj. Mazow. Nr 194, poz.7028

4. Cele i zadania zapisane w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”

Priorytety:

- ✓ **POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO NA TERENIE GMINY**
- ✓ **ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY Z WYKORZYSTANIEM WALORÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**

Działania w "Programie Ochrony Środowiska dla gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024" realizowane będą w podziale na grupy:

1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO
2. OCHRONA PRZED HAŁASEM
3. OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM
4. OCHRONA WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH
5. GOSPODARKA ODPADAMI
6. OCHRONA GLEB I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW NATURALNYCH
7. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
8. MINIMALIZACJA ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA
9. EDUKACJA EKOLOGICZNA

5. Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” w latach 2017 i 2018

Realizacja zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” w latach 2017 i 2018 przedstawiona została w układzie celów przyjętych w powyższym dokumencie.

Nazwa zadania	Lata realizacji	Stopień realizacji zadania	Wydatkowane środki i ich źródła (zł)
Ochrona powietrza atmosferycznego			
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	2018	Przeprowadzenie termomodernizacji budynku OSP w Woli Lipienieckiej Małej wraz z wymianą c.o.	30 000,00 zł Budżet gminy
Opracowanie Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Jastrzęb	2017-2018	Nie zrealizowano	Nie dotyczy
Wspieranie wykorzystania niskoemisyjnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych	2017	Realizacja zadania pn. Poprawa jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego – ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni dla mieszkańców gminy Jastrzęb (zakup i montaż 5 kotłów pelletowych)	56 705,84 zł w tym dotacja z WFOŚiGW w Warszawie w wysokości 20 000,00 zł
	2018	Zmiana sposobu ogrzewania na proekologiczne - realizacja oraz promocja projektu pn. „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na budynkach w Gminach Jastrzęb, Mirów, Chlewiska, Orońsko oraz na budynkach użyteczności publicznej Powiatu Szydłowieckiego” (z EFRR w ramach RPO WM 2014-2020) Zestawienie ilościowe instalacji na terenie gminy Jastrzęb: - 21 kolektorów słonecznych, - 95 instalacji fotowoltaicznych, - 3 pompy CO, - 6 pomp CWU, - 6 kotłów na biomasę.	Wartość całkowita projektu: 9 849 055,00 zł Dotacja z EFRR w ramach RPO WM 2014-2020: 6 923 936,21 zł

Ochrona przed hałasem			
Bieżące utrzymanie nawierzchni dróg gminnych	2017-2018	Remont cząstkowy betonem asfaltowym	2017 r. – 18 020,00 zł 2018 r. – 23 964,00 zł
<p>Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kolonia Kuźnia, • Kuźnia, • Wola Lipieniecka Duża, • Jastrzęb (ul. Czerwieńca, Miła, Leśna, Zaciszna, Zamoście), • Gąsawy Plebańskie (Bukownica), • Gąsawy Rządowe (Kurkoć), Śmitów 	2017	Przebudowa drogi gminnej w miejscowościach Kolonia Kuźnia – Jastrzęb ul. Czerwieńca (ułożenie nawierzchni asfaltowej)	476 122,47 zł w tym dotacja z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie w wysokości 100 000,00 zł
	2017	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Gąsawy Rządowe (Kurkoć) (ułożenie nawierzchni asfaltowej; długość – 1300 m)	1 228 906,40 zł w tym dotacja z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w wysokości 932 892,00 zł
	2017	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nowy Dwór (ułożenie nawierzchni asfaltowej; długość: 970 m)	609 968,81 zł w tym dotacja z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie w wysokości 150 000,00 zł
	2017	Przebudowa drogi gminnej w miejscowościach Śmitów – Orłów (ułożenie nawierzchni asfaltowej; długość: 310 m)	189 002,16 zł Budżet Gminy
	2017	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Jastrzęb ul. Leśna (ułożenie nawierzchni asfaltowej; długość: 240 m)	188 752,87 zł Budżet Gminy
	2018	Przebudowa drogi gminnej w miejscowościach Gąsawy Rządowe – Gąsawy Rządowe Niwy (ułożenie nawierzchni asfaltowej; długość: 1 263 m)	1 019 089,50 zł Budżet Gminy
		Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Jastrzęb ul. Miła (ułożenie nawierzchni asfaltowej; długość: 136 m)	223 473, 81 zł Budżet Gminy

		Przebudowa drogi w miejscowości Jastrzęb ul. Mickiewicza (utwardzenie kostką brukową; długość – 120 m)	93 355,33 zł Budżet Gminy
Budowa chodników wzdłuż dróg gminnych	2017	Budowa chodnika o długości 70 m wzdłuż drogi gminnej w miejscowości Jastrzęb ul. Leśna	15 000,00 zł Budżet Gminy
Tworzenie systemu ścieżek rowerowych	2017 -2018	Nie realizowano	Nie dotyczy
Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym			
Modernizacja oświetlenia ulicznego (kolejne etapy)	2017	Zakup i montaż 378 lamp LED w ramach oświetlenia ulicznego, na terenie gminy Jastrzęb	400 512,00 zł w tym pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w wysokości 300 00,00 zł
	2018	Zakup i montaż lamp LED w ramach oświetlenia ulicznego na terenie gminy Jastrzęb	126 381,87 zł Budżet Gminy
Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych			
Opracowanie programu uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy	2017-2018	Nie realizowano	Nie dotyczy
	2017	Budowa sieci wodociągowej na odcinku 180 mb w miejscowości Jastrzęb ul. Kasztanowa (II etap)	7 830,80 zł Budżet Gminy
Budowa sieci wodociągowej	2018	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Lipienice Górne	2 000,00 zł Budżet Gminy
	2018	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Jastrzęb ul. Brzozowa	6 400,00 zł Budżet Gminy
	2018	Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Jastrzęb ul. Sportowa	5 000,00 zł Budżet Gminy
	2018	Opracowanie dokumentacji projektowej (wraz z zakupem części wodociągowych) na budowę odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Jastrzęb ul. Zaciszna	9 996,38 zł Budżet Gminy

Modernizacja istniejącej sieci wodociągowej	2017 -2018	Nie realizowano	Nie dotyczy
Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Jastrzębiu, Śmiłowie, Woli Lipienieckiej Dużej i Lipienicach Górnych	2017	Modernizacja Stacji uzdatniania wody w miejscowości Jastrzęb (m.in. wymiana złoża)	136 161,00 zł Budżet Gminy
Budowa systemów kanalizacyjnych i gminnej oczyszczalni ścieków komunalnych	2017 -2018	Nie realizowano	Nie dotyczy
Opracowanie i wdrożenie programu wsparcia dla budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	2017 - 2018	Nie realizowano	Nie dotyczy
Gospodarka odpadami			
Utworzenie i utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)	2017	Opracowanie dokumentacji aplikacyjnej dotyczącej projektu pn.: „Budowa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla Gminy Jastrzęb”	30 319,50 zł w tym dotacja w wysokości 19 720,00 zł z EFRR
	2018	Opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dotyczącej projektu pn.: „Budowa Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla Gminy Jastrzęb”	40 590,00 zł Budżet Gminy
Organizowanie systemu usuwania wyrobów zawierających azbest	2017	Unieszkodliwienie 130,8 Mg wyrobów azbestowych w ramach zadania pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Jastrzęb – 2017 r.”	32 349,45 zł W tym dotacja z WFOŚiGW w wysokości 27 497,00
	2018	Unieszkodliwienie 121,0 Mg wyrobów azbestowych w ramach zadania pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Jastrzęb – 2018 r.”	29 664,36 zł W tym dotacja z WFOŚiGW w wysokości 15 425,15 zł
Usuwanie nielegalnych wysypisk śmieci	2017 - 2018	Nie realizowano	Nie dotyczy
Ochrona gleb i powierzchni ziemi			
Stworzenie systemu wsparcia inicjatyw instalacji systemów solarnych	2017	Realizacja zadania pn. Poprawa jakości powietrza na terenie województwa mazowieckiego – ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni dla mieszkańców gminy Jastrzęb (zakup i montaż 5 kotłów pelletowych)	56 705,84 zł w tym dotacja z WFOŚiGW w Warszawie w wysokości 20 000,00 zł

			Zmiana sposobu ogrzewania na proekologiczne - realizacja oraz promocja projektu pn. „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii na budynkach w Gminach Jastrzęb, Mirów, Chlewiska, Orońsko oraz na budynkach użyteczności publicznej Powiatu Szydłowieckiego” (z EFRR w ramach RPO WM 2014-2020) Zestawienie ilościowe instalacji na terenie gminy Jastrzęb: 21 kolektorów słonecznych, 95 instalacji fotowoltaicznych, 3 pompy CO, 6 pomp CWU, 6 kotłów na biomasę	Wartość całkowita projektu: 9 849 055,00 zł Dotacja z EFRR w ramach RPO WM 2014-2020: 6 923 936,21 zł
2018				
Wspieranie budowy biogazowni rolniczych	2017 - 2018		Nie realizowano	Nie dotyczy
Promowanie wykorzystania biomasy jako lokalnego źródła energii o dużym potencjale	2017 - 2018		Nie realizowano	Nie dotyczy
Minimalizacja zagrożeń dla środowiska				
Podjęcie inicjatywy przebudowy sieci melioracyjnej i miejscowej renaturyzacji odcinków rzek i dolin rzecznych	2017 - 2018		Nie realizowano	Nie dotyczy
Utrzymanie, modernizacja i budowa małych zbiorników wodnych mających charakter retencyjny, stosowanie zabiegów agromelioracyjnych	2017 - 2018		Nie realizowano	Nie dotyczy
Edukacja ekologiczna				
Organizowanie kampanii i akcji edukacyjno-informacyjnych dotyczących prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami, w szczególności w zakresie	2017		Organizacja przedstawień teatralnych na terenie placówek oświatowych, których tematem przewodnim była właściwa segregacja odpadów komunalnych powstających w domach. Przedstawienia zrealizowało Studio Małych Form Teatralnych z	3 250,00 zł Budżet Gminy

selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Trzebini.	Podawanie do publicznej wiadomości informacji dotyczących zakazu spalania odpadów komunalnych a także szkodliwości wynikających z wypalania traw	Brak danych Środki własne
		Akcja „Sprzątanie świata – 2017”	155,52 zł Budżet Gminy
		Podawanie do publicznej wiadomości informacji dotyczących zakazu spalania odpadów komunalnych a także szkodliwości wynikających z wypalania traw	Brak danych Środki własne
		Akcja „Sprzątanie świata – 2018”	169,99 zł Budżet gminy
		2018	

6. Wskaźniki realizacji zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” w latach 2017 i 2018

W poniższych tabelach przyjęto wartości w latach sprawozdawczych – czyli osobno dla roku 2017 i 2018 – oraz wartość bazową za rok 2016

Wskaźniki dotyczące infrastruktury technicznej realizowanej na terenie gminy Jastrzęb w latach 2017 i 2018

Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa za rok 2016	Wartość w latach sprawozdawczych	
			2017	2018
Zaopatrzenie w wodę				
Wskaźnik zwodociągowania gminy (korzystający z wodociągu w % ogółu ludności)	%	89,5	89,5	89,5
Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej	km	53,0	53,2	53,2
Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 412	1 416	1 436
Ilość ujęć wody	szt.	4	4	4
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków				
Wskaźnik skanalizowania gminy (korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności)	%	0	0	0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	0	0	0
Zbiorniki bezodpływowe	szt.	1 301	1 320	brak danych
Oczyszczalnie przydomowe	szt.	14	34	brak danych
Zaopatrzenie w gaz				
Wskaźnik gazyfikacji gminy (korzystający z instalacji w % ogółu ludności)	%	0	0	0
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	0	0	0

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny

Wskaźniki opisujące gospodarkę odpadami na terenie gminy Jastrzęb

Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa za rok 2016	Wartość w latach sprawozdawczych	
			2017	2018
Odpady komunalne				
Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku ogółem	Mg	613,92	543,92	447,70
Odpady segregowane i niebezpieczne zebrane w ciągu roku ogółem	Mg	314,07	492,67	596,41
Odpady azbestowe				
Ilość usuniętych wyrobów i odpadów zawierających azbest rocznie	Mg	132,30	138,80	121,00

Źródło: Urząd Gminy w Jastrzębiu

Wskaźniki opisujące stan i ochronę przyrody oraz różnorodność biologiczną na terenie gminy Jastrzęb

Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa za rok 2016	Wartość w latach sprawozdawczych	
			2017	2018
Tereny rolne, leśne i zadrzewienia				
Powierzchnia gruntów leśnych	ha	585,34	587,51	586,51
Lesistość	%	10,7	10,7	10,7
Powierzchnia gruntów leśnych Skarbu Państwa	ha	227,51	229,09	229,09
Powierzchnia prywatnych gruntów leśnych	ha	352,00	352,00	351,00
Obszary chronione				
Powierzchnia terenów chronionych	ha	310	310	310
Powierzchni obszarów chronionego krajobrazu	ha	310	310	310
Ilość pomników przyrody	szt.	1	1	1
Tereny zieleni				
Liczba parków	szt.	1	1	1
Powierzchnia terenów parków	ha	22,6	22,6	22,6
Liczba zieleńców	szt.	7	7	7
Powierzchnia zieleńców	ha	1,1	1,1	1,1
Tereny zieleni osiedlowej	ha	2,5	2,5	2,5
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	25,69	25,69	25,69
Tereny cmentarzy	ha	4,3	4,3	4,3

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny

7. Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska poniesione w latach 2017-2018 przez Gminę Jastrzęb

Wydatki Gminy Jastrzęb na ochronę środowiska i gospodarkę komunalną w latach 2017 i 2018

Rodzaj wydatkowanych środków	Wydatkowane środki (zł)	
	2017	2018
Ogółem	24 240 872,41	31 688 747,37
Wydatki bieżące ogółem	21 087 215,79	22 413 058,29
Wydatki majątkowe ogółem	3 153 656,62	9 275 689,08
Wydatki majątkowe inwestycyjne	3 153 656,62	9 275 689,08
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska ogółem	1 077 775,72	5 286 953,09
w dziale: gospodarka komunalna i ochrona środowiska		
Oczyszczanie wsi	16 845,00	18 146,00
Oświetlenie ulic, placów i dróg	533 506,40	235 657,40
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	56 705,84	4 371 952,92
Gospodarka odpadami komunalnymi	367 529,00	454 879,23

Źródło: Bank Danych Regionalnych, Główny Urząd Statystyczny, 2017,2018

Wydatki Gminy Jastrzęb na inwestycje w latach 2017 i 2018 w podziale priorytety według „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”

Działanie	Wydatkowane środki (zł)	
	2017	2018
Ochrona powietrza atmosferycznego	56 705,84	9 879 055,00
Ochrona przed hałasem	2 725 772,71	1 359 882,64
Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	400 512,00	126 381,87
Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	143 991,80	23 396,38
Gospodarka odpadami	62 668,95	70 254,36
Ochrona gleb i powierzchni ziemi	56 705,84	9 849 055,00
Minimalizacja zagrożeń dla środowiska	0	0
Edukacja ekologiczna	3 405,52	169,99

Źródło: Urząd Gminy w Jastrzębiu

8. Podsumowanie

"Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 za lata 2017-2018" opracowany został jako realizacja wymogu wynikającego z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 799 ze zm.) nakładającego obowiązek sporządzania co 2 lata raportów z wykonania programów ochrony środowiska przez organ wykonawczy, które przedstawia się Radzie Gminy.

Raport został wykonany za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2018 r. zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stan środowiska przedstawiono w oparciu o dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych. Działania zrealizowane przez gminę przedstawiono w oparciu o dane pozyskane z Urzędu Gminy w Jastrzębiu.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Działania i przedsięwzięcia zawarte w "Programie..." zmierzają w kierunku poprawy stanu środowiska, racjonalnego gospodarowania zasobami, w tym ograniczenia materiałochłonności, wodochłonności, energochłonności i emisji zanieczyszczeń. Szczególnym celem polityki ekologicznej jest ograniczanie szkodliwych czynników wpływających na zdrowie i zapobieganie zagrożeniom zdrowia poprzez poprawę stanu powietrza atmosferycznego, ochronę przed chemicznym zanieczyszczeniem gleb i wód, właściwą gospodarkę odpadami, ochronę przed hałasem oraz zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

W gminie Jastrzęb w latach 2017 i 2018 zrealizowano przede wszystkim inwestycje związane z budową infrastruktury drogowej, budową sieci wodociągowej, termomodernizacją budynków, planowanym zakupem i montażem instalacji odnawialnych źródeł energii, edukacją ekologiczną oraz zadania związane z kontynuacją wdrożonego systemu gospodarki odpadami.

Racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga działań zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców. W tym zakresie konieczna jest współpraca Samorządu Gminy z Powiatem, z samorządami gmin sąsiednich oraz organizacjami pozarządowymi. Z niniejszego "Raportu..." wynika, że gmina realizowała zadania związane z edukacją ekologiczną i informowaniem społeczeństwa o konieczności i celowości zadań ekologicznych.

Wszystkie zawarte w "Programie..." zadania realizowane były w celu poprawy stanu ochrony środowiska na terenie gminy Jastrzęb.

Reasumując: stan realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Jastrzęb na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024” w latach 2017 i 2018 w ujęciu rzeczowym i finansowym jest na poziomie zaawansowanym, zrealizowano większość zaplanowanych inwestycji oraz

wykonywano działania organizacyjne w ramach zadań własnych. Na wykonanie zadań wydatkowano głównie środki budżetu gminy.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Jastrzębiu
Sławomir Binkowski